

fremtid inddrage partierne bag finanslovaftalen for at give dem en orientering, og så vil de nødvendige skridt enten i form af et aktstykke eller lovgivning selvfølgelig også komme, så vi forsvareligt kan nå at behandle det inden sommerferien.

Jeg vil gerne til hr. Behnke sige, at femte udbudsrunde var en succes, men den blev først afsluttet sidste år, og vi har derfor ikke sat vand over, som hr. Behnke så rammende udtrykker det, til en sjette udbudsrunde; nu skal vi, tror jeg, lige se tiden lidt an.

Men som hr. Behnke måske ved, indførte vi i forbindelse med femte udbudsrunde en såkaldt åben dør-procedure, og den har vakt meget stor interesse; der er faktisk kommet en række projekter i gang som følge af denne åben dør-procedure.

Må jeg så endelig til hr. Hansen-Nord sige, at personligt har jeg det godt med en reform, hvor de liberale føler, at de har fået imødekommet deres liberale synspunkter, og hvor hr. Dahlgaard føler, at han har fået imødekommet sine synspunkter – jeg ved ikke, hvilken ideologisk etiket man skal sætte på. Jeg tvivler på, at hr. Dahlgaard selv har ordforråd, der strækker til at kunne karakterisere den. Men hvis han føler, han har fået tilfredsstillet sine ideologiske synspunkter, Socialistisk Folkeparti og regeringspartierne osv. også har fået opfyldt deres, så er vi vel ved et af de positive tilfælde i dansk politik, hvor det ikke er den laveste fællesnævners politik, men den højeste fællesnævners politik, der er gået igennem, og det er jeg faktisk glad for.

Jeg tror, det var Deng Xiaoping, som sagde om farven på katten, at den var han sådan set ideologisk indifferent over for, så længe katten fangede mus. Og der vil blive fanget mange mus i den elreform.

Så jeg siger endnu en gang tak for debatten i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 57 af Martin Glerup (S), Peter Hansen-Nord (V), Frank Dahlgaard (KF), Anni Svanholt (SF), Dorit Myltoft (RV) og Jann Sjursen (KRF) (se foran) vedtoges med 84 stemmer (S, V, KF, SF, RV, FP og KRF) mod 12

(DF og EL); 4 (CD) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 58 af Aase D. Madsen (DF) og forslag til vedtagelse nr. V 59 af Søren Kolstrup (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Forespørgsel nr. F 34:

Forespørgsel til miljø- og energiministeren:
»Vil regeringen i den kommende energireform sikre, at der udarbejdes en handlingsplan, som indebærer en fortsat systematisk udbygning med vedvarende energi indeholdende de nødvendige redskaber til opfyldelse af energi- og miljømålene i Energi 21, herunder en styrkelse af forbrugerdeltagelsen i udbygningen af den vedvarende energi?«

Af Søren Kolstrup (EL) og Jette Gottlieb (EL).
(Forespørgslen anmeldt 12/2 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 25/2 99).

Begrundelse

Søren Kolstrup (EL):

Energireformen opstiller et nyt ambitiøst mål, hvis man tager energireformen efter pålydende. Den vedvarende energi skal fylde 20 pct., men samtidig ændrer man støtteformen, så vilkårene for møllejerne bliver dårligere. Man vil speede udbygningen op, siger man, men samtidig giver man sig selv nogle færre redskaber i hænde. Der bliver simpelt hen en svagere forrentning i at investere i vedvarende energi.

Det er denne mærkværdighed, det er denne modsætning mellem på den ene side et tilsyneladende flot mål og på den anden side de faktiske midler, hvor Enhedslisten ønsker at få afklaret, hvad man vil gøre, hvis vi kritikere får ret i antagelsen om, at udbygningen rent faktisk vil aftage. Hvad er det for instrumenter, man har tænkt sig at tage i anvendelse for at nå et nyt mål?

Det springende punkt er bl.a. aftrapningen af 17-øren. Støtten ophører efter et givet antal driftstimer. Det er den ene problemstilling. Og

den anden problemstilling er, at man går over til et helt nyt system, et helt ny måde at støtte den grønne energi på, som skaber usikkerhed i branchen.

Derfor ønsker vi i den kommende time eller to at få en afklaring på det her område.

Besvarelse

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):
Vi har været rundt om mange af de problemstillinger i debatten omkring energiredegørelsen. Alligevel synes jeg, at det er udmærket, at Enhedslisten specifikt stiller spørgsmål om vedvarende energi. Jeg vil imidlertid svare meget kort på det, fordi jeg faktisk synes, vi har været rundt om problemstillingen allerede.

Som bekendt videreføres elreformen »Energi 21«'s målsætninger i første omgang frem til udgangen af 2003, og jeg er selvfølgelig tilfreds med, at et bredt politisk flertal er enige om, at udbygning med vedvarende energi skal udgøre en hjørnesteen i dansk energipolitik. 10 pct. af det danske elforbrug i 1998 blev produceret ved vedvarende energi. Elreformen sikrer, at denne andel fordobles til 20 pct. med udgangen af 2003. Intet andet land i EU har en så ambitiøs målsætning. Intet andet land har så kontante midler til at nå det mål.

De 20 pct. vil blive opnået ved, at alle elforbrugere pålægges at købe en stigende andel VE-strøm. De forbrugere, der ønsker en større andel VE-strøm end de 20 pct., vil selvfølgelig også stadig væk have mulighed for at købe mere. Elreformen sikrer altså en langt større forbrugerindflydelse ved køb af VE-strøm, end der tidligere var tale om.

Det er også væsentligt at sikre forbrugerdeltagelsen i selv produktionen af grøn el. Der vil derfor blive fastsat særlige regler med henblik på at styrke småproducenter og småskala VE-teknologier såsom solceller og husstandsmøller. Det vil også blive overvejet, hvordan sammenslutninger af forbrugere kan opfylde deres købsforpligtelse af grøn strøm ved lokal udbygning af VE-anlæg.

Som sagt har jeg været inde på de øvrige spørgsmål i debatten tidligere. For regeringen er det en meget vigtig del af elreformen, at vi nu har sikret en målsætning om de 20 pct. allerede ved udgangen af 2003.

Da jeg tiltrådte i sin tid som energiminister, i 1994, husker jeg, at da udgjorde andelen af

VE-strøm 4 pct. Nu er vi altså allerede oppe på 10 pct., og der er – synes jeg – god udsigt til, at vi når målet om de 20 pct. med udgangen af 2003.

Forhandling

Første næstformand (Birte Weiss):
Ordføreren for forespørgerne, hr. Søren Kolstrup.

Søren Kolstrup (EL):

Ifølge Enhedslistens vurdering er der mindst fire forhold, som vi ønsker at få afklaret, når det drejer sig om det grønne marked.

Det springende punkt er aftrapningen af 17-øren. Støtten ophører efter et givet antal driftstimer. Det kan vel i sig selv være slemt nok. Vi ønsker at få en afklaring af, fra hvilket tidspunkt aftrapning regnes: fra opførelsestidspunktet eller fra en given dato i år. Det mener vi er et meget springende punkt.

Forligspartierne har selv erkendt, hvor lokummet brænder. Der står i oplægget til den kommende udmøntning af elreformen:

»Såfremt disse ændringer af pristillægget til vindmøllerne resulterer i, at vindmøllejerne ikke vil kunne afvikle gælden på investering i vindmøller, vil støtten efter anmodning fra vindmøllejerne garantere, at systemansvaret kan overtage vindmøllerne.«

Man erkender altså her selv, at der kan opstå problemer.

Men hvis 17-ørens bortfald indebærer, at tilbagebetalingstiden bliver længere og går ud over den tekniske levetid på 20 år, altså at der måske direkte skulle opstå negativ forrentning og lysten skulle dale, har forligspartierne så en plan B? Eller er målsætningen skabt af hensyn til f.eks. fru Svanholt eller fru Dorit Myltoft, der både er liberal og grøn?

Så jeg efterlyser en diskussion om, hvad man eventuelt vil gøre, hvis markedet punkterer. Hvis bankerne ikke vil give lån overhovedet, når de præcise vilkår kun kendes i 4 år frem, senere hen i 3 år frem, i 2 år frem, 1 år frem, har forligspartierne så en plan B?

Jeg har ikke noget specielt ønske om at få ret i nogen kritik. Det har Enhedslisten ikke, det har markedet for vedvarende energi ikke; men alt tyder på, at der kan ske et kollaps, at der mangler redskaber til at indfri målene. Og derfor er det vigtigt at høre, om forligspartierne er

interesseret i at indgå i en diskussion om, hvordan man sikrer den opstillede målsætning. Det er derfor, jeg endnu en gang må efterlyse: Har man en plan B?

Et helt særskilt afsnit i den her diskussion er så spørgsmålet om det grønne marked. Man vil altså etablere et særskilt marked for beviser, certifikater. Jeg er meget interesseret i at høre, om man vil etablere et marked for grønne beviser på EU-plan, så man altså fra dansk side kan købe grønne beviser, f.eks. i Tyskland, der støtter tysk affaldsforbrænding.

Og såfremt noget sådant er tilfældet, vil der jo netop ikke være tale om et grønt marked; så vil der i virkeligheden være tale om, at man underminerer det grønne marked. Derfor synes jeg da, det er vigtigt at høre: Er perspektivet for regeringspartierne og også for så vidt for Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre det, at vi skal have et marked for VE-beviser på EU-plan, hvor man kan købe sig til grøn strøm?

Endelig som det sidste ønsker Enhedslisten en afklaring af, om det er korrekt opfattet, at markedet for de grønne beviser er hermetisk adskilt fra markedet for strøm, som for os at se indebærer en lang række problemer, som igen kan underminere perspektivet for det grønne marked.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Som forkæmper for det grønne marked og de emner, som hr. Søren Kolstrup var inde på, synes jeg, hr. Søren Kolstrup med sig selv og sit bagland skal sætte sig godt ind i det her stof, for jeg synes, det er ganske vigtigt, at hr. Søren Kolstrup bidrager til, at der bliver tryk på det her område. Altså jeg har ikke lod og del i det samlede forlig, men jeg synes nok, jeg har lod og del i den proces, der har været omkring den her branche, og jeg kan garantere hr. Søren Kolstrup for, at de rammer, der er lavet, er fornuftige, og at der om kort tid vil komme en række nye vindinger, som gør, at det nok skal glide, og at den dér garanti om tilbagekøb osv. er for helt specielle ting, og jeg tror næsten ikke, det kommer til udfoldelse.

Men jeg tror, hr. Søren Kolstrup og hans bagland skal sætte sig meget ind i det her for at være med til ikke at skræmme, så man stopper det, man egentlig ønsker at fortsætte.

Så vil jeg i øvrigt i min ordførertale gå dybere ned i det, og så kan hr. Søren Kolstrup henvende

de sig, hvis han vil vide noget mere specifikt om det.

Martin Glerup (S):

Elreformen danner et godt udgangspunkt for udbygningen af den vedvarende energi, og der er skabt nogle gode overgangsordninger for vindmøllerne med et stort antal fuldlasttimer til den højeste takst, 60 øre pr. kWh, således at tæppet ikke rykkes væk under eksisterende investeringer. Og det er jo klart, at når man går ind og regner i fuldlasttimetal, er det jo fra opførelsestidspunktet; hvornår skulle det ellers være fra?

Der er også skabt gode betingelser for at udskifte små, ineffektive vindmøller med nye høj-effektive og flerdoble produktionen med langt færre møller, end vi har i naturen i dag, og det er til gavn for natur og miljø.

Den bedste garanti for, at det også i fremtiden vil være en god forretning at have vindmøllerne, er jo for øvrigt, at der i elreformen stilles krav om, at der skal aftages en stigende andel vedvarende energi. Alene inden udgangen af 2003 skal der ske en fordobling af aftag af vedvarende energi, og den efterspørgsel vil naturligvis gøre det sådan, at det bliver attraktivt at levere den vedvarende energi.

Gennem forskning og pilotprojekter skal der udvikles ny energiformer, som endnu ikke er kommercielt interessante. Det er i forbindelse med elreformen aftalt, at udviklingen af små husstandsølmøller skal begunstiges. Det kan f.eks. ske ved at tillade elafregning på årsbasis. Endvidere satses der de kommende år på en banebrydende vindmølleudbygning til havs.

Vi har jo allerede været langt omkring i en tidligere debat på det her område. Jeg skal derfor indskrænke mig til at slutte med på vegne af Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, SF, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti at fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer med tilfredshed, at der er indgået en bred politisk aftale om udbygning med vedvarende energi og gradvis indførelse af VE-beviser, som skal sikre stabil efterspørgsel på vedvarende energi frem til udgangen af år 2003 og Danmarks overholdelse af sine internationale miljøforpligtelser.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 61)

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingene.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg kunne forstå på Socialdemokratiets ordfører, at det var en selvfølge, at når man opregnede overgangsordningen for statsstøtten på de 17 øre, så var det fra møllens opsætningstidspunkt.

Jeg vil meget nødt, som CD's ordfører omtalte, være med til at tale noget ihjel. Men man bliver da også nødt til at konstatere det faktiske forhold, at hvis det er fra møllens opsætningstidspunkt, jamen så er der mange møller, der kan miste tilskuddet om ganske kort tid, om 1 år eller 2 år.

Det andet spørgsmål, jeg har til hr. Martin Glerup, er spørgsmålet om VE-beviserne. Jeg ved, at hr. Martin Glerup vil indtage en nøgleposition, når det her skal realiseres. Er det korrekt opfattet, at VE-beviserne er et lukket system, der intet har at gøre med grøn strøm-diskussionen, eller er det, hvis det nu er sort strøm, eller hvad det er, således, at man kan tænke sig, at man har et givet distributionsselskab, der sælger grøn strøm til forbrugerne, udelukkende fordi man har købt nogle beviser, og ikke fordi man producerer specielt grøn strøm?

Er det et sådant system, man vil arbejde hen imod, og er det korrekt opfattet, altså i princippet, at et distributionsselskab, der har købt atomkraftstrøm fra Frankrig, kan sælge strøm grønt, fordi man har købt nogle VE-beviser?

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Til hr. Kolstrup vil jeg sige, at der er jo mange møller, som vil miste tilskuddet, fordi de er betalt for længst. Og det er vel også rimeligt nok.

Hr. Kolstrup tænker sig vel ikke, at man skal betale 60 øre pr. kWh til møller i evig tid, når de er afskrevet og betalt? Det kan der vel ikke være nogen som helst rimelighed i. Det er vel bedre at bruge de penge til at udvikle de energiformer, som endnu ikke kan klare sig, og som er under udvikling.

Og nu er det sådan, at vi skal have udarbejdet regler for VE-beviserne; det er ikke sket endnu. Men princippet er selvfølgelig, at der udstedes bevis til producenten af el, af grøn el,

og så skal distributionsselskabet, som leverer strøm, jo sikre sig at købe den grønne el, sådan at man kan bevise, at man har opfyldt sin op til 20 pct. forpligtelse til grøn el, og det vil blive fastsat på en måde, der ikke er til at tage fejl af.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Vi har i en årrække haft et lukket detailstyret system med tilskud til vedvarende energi, som mange mennesker kunne have en vis forventning om kunne fortsætte i al evighed.

Jeg har siden 1992-1993-1994 sagt til disse her mennesker: Pas nu på. De her tilskud er for store. Det her går galt, for mange mennesker lokkes ud i nogle investeringer, i nogle projekter, på basis af et statstilskud, som vi alle sammen ved på et eller andet tidspunkt vil komme under afvikling eller pludselig en finanslovsnat mere eller mindre kan forsvinde helt eller delvis.

Jeg synes, at det, vi nu har lavet omkring vedvarende energi, giver aktørerne og dem, der interesserer sig for vedvarende energi, nogle instrumenter i hænderne, der er langt bedre, end de har haft tidligere. Der er nu et massivt flertal bag at sige: Lad os nu få afviklet disse statstilskud, som vi ved pludselig og uventet – og det bliver sådan noget altid – kan blive beskåret. Lad os nu stille nogle rammer op for jer, garantere jer en mindstepris, og resten er så en variabel pris afhængig af markedet og efterspørgslen på den strøm, I laver.

Når så mange partier går sammen om at lave en garanteret bundpris, så har vi hjulpet kommende investorer i vedvarende energi til at kunne sætte sig hen og lave et budget, som de med rimelighed kan stole på. De kan lave et budget, som de også kan forelægge deres banker, kreditinstitutioner, eller hvor de nu måtte låne deres penge, sådan at det, de går i gang med, har de med langt større sikkerhed en rimelig mulighed for at overskue.

Jeg er glad for, at vi nu er kommet i gang med denne konvertering, for det andet liv som vedvarende energiproducent var ulideligt. Nu ser vi altså, at vi er begyndt på den øvelse. Nogle føler, at de er kommet i klemme, og andre fejrer det, fordi de synes, det er alle tiders overgangsordninger, der er kommet, og sådan vil det være, når man laver nogle principielle retningslinjer for det her.

Men lad os slå fast: Vi har nu betrådt den rigtige vej. Det var i disse forhandlinger på intet

tidspunkt afgørende for Venstre, om der skulle bruges 50, 70 eller 100 mio. kr. mere eller mindre til overgangsordninger. Det har vi ikke lagt vægt på; vi har lagt vægt på, at princippet blev ændret, som jeg just har beskrevet.

Det bliver så suppleret med de såkaldte grønne certifikater, som hr. Søren Kolstrup også omtaler. Her har vi også accepteret, at vi starter et lille lukket efterspørgselsmarked. Det er fair nok. Vi skal have markedet op at stå, der er ikke andre, der rigtig har etableret det endnu. Vi laver et såkaldt nationalt efterspørgselsmarked, hvor vi med den ene hånd lægger en forpligtelse til aftag, der ligger og korresponderer nogenlunde med den vedvarende energiproduktion, der finder sted i den anden ende. På den måde har producenterne mulighed for, eller de har sikkerhed for, at der er efterspørgsel efter den vedvarende energi, de producerer. Det er kuvøsestarten til et, hvad skal vi sige, frit marked.

Anden fase bliver, at disse grønne certifikater er kommet ud og har bevist deres levedygtighed. Så bliver der mulighed for, som jeg tidligere i dag har opfordret regeringen til, at gå ud i et større forum, altså internationalt, og lige så stille begynde at handle disse grønne certifikater. Det er måden, siger jeg til hr. Søren Kolstrup, hvorpå man får vedvarende energi til at overleve i et konkurrencepræget marked, og det er den bedste hjælp, man overhovedet kan give dem, der virkelig vil noget med vedvarende energi og mener noget med det.

En kuvøsetilværelse fra nu af og i al fremtid er den sikre, jeg er ved at sige, død for vedvarende energi. Den skal stille og roligt ud på markedsbetingelser; det er den eneste måde, hvorpå den kan overleve.

Jeg kan støtte det forslag til vedtagelse, der er fremsat af regeringen.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Det er jo altid befriende at høre hr. Peter Hansen-Nord, for der lægges jo ikke skjul på, hvad perspektiverne er. Det er et marked for VE-beviser, ikke blot på EU-plan, men jeg kunne forstå på globalt plan. Der er ikke nogen småle steder dér.

Hvordan er perspektiverne så for det marked? Er det sådan, at man forestiller sig, at et givet distributionselskab skal kunne reklamere med grøn strøm ganske uafhængig af, hvad man rent faktisk producerer, altså at begrebet

grøn strøm udelukkende er knyttet til ejerskab af et certifikat? Er det korrekt forstået, at det er dér, perspektivet ligger?

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Sådan som aftalen nu er skruet sammen, bliver alle forpligtet til at aftage en fastsat procentdel grøn strøm. Det er den første øvelse, man går i gang med.

Det gælder jo, at uanset man handler sin strøm gennem et handelselskab eller benytter sig af de såkaldte forsyningspligtselskaber, som er det, hvad skal vi sige, forbrugerbeskyttelseselskab, som er etableret i strukturen, skal han, der formidler kontrakten, sige til vedkommende: »Du skal lige huske, vi skal have 15, 16 pct. grøn strøm puttet ind til den og den pris. Det skal du huske at have med.« Hvis ikke, så omfatter aftalen jo, at man skal betale en afgift, hvis man ikke har opfyldt sit pligtaftag af grøn strøm. Så vidt jeg husker, er det 27 øre pr. kW-time i afgift.

Sådan starter det her marked.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Men det er vel korrekt opfattet, at der er et særskilt, totalt særskilt, marked for certifikater, og at det netop er deri, perspektivet ligger, også set fra hr. Peter Hansen-Nords synspunkt? Altså et totalt isoleret certifikatmarked, der altså kan have sammenhæng med køb af grøn strøm, ikkekøb af grøn strøm, men ikke nødvendigvis skal have det?

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Det grønne certifikatmarked skal jo opbygges i aftaleperioden. Nu starter vi foreløbig med en øvelse, der hedder at pligtaftage i den ene ende og en produktion i den anden, hvor vi sætter nogle procenter på.

I aftaleperioden vil man så begynde at bygge det grønne marked op. Det grønne marked er jo f.eks. for vindmøller det, der skal præstere prisen ud over den minimumspris, som nye møller bliver garanteret. Så er det meningen, at det grønne certifikat lige så stille skal have den værdi, som markedet vil byde ekstra for at opfylde sine forpligtelser. Det er det grønne bevis' værdi. Så kan man sige, at bevisets værdi kan ændre sig, når vi kommer længere frem.

Når det kommer ud på et større marked, er det klart, at så er der nogle år, hvor der, på grund af at det ikke blæser så meget, eller hvad ved jeg, ikke er så stort et udbud af grøn strøm. Så stiger prisen på grøn strøm, og så får certifikatet en højere værdi og vice versa.

Frank Dahlgaard (KF):

Jeg er lidt imponeret over Venstres ordførers tålmodighed med Enhedslistens spørgsmål og i det hele taget med denne forespørgsel. Jeg kan på Det Konservative Folkepartis vegne fuldt ud tilslutte mig det, Venstres ordfører har sagt her under denne forespørgselsdebat.

Nu havde vi før den store, brede debat, redegørelsesdebatten og forespørgselsdebatten, og så kommer der sådan en forespørgsel her bagefter stillet af Enhedslisten. Man må jo spørge sig selv: Hvad er formålet med det?

Hvis man tænker tilbage til de gode dage, sådan 15-20 år tilbage, havde vi 8,10,12 forespørgsler om året i Folketinget. Der var en lang taletid, det var noget, ordførerne forberedte sig på i ugevis. Det var kvalitet, det var dybde, det var demokratiet, når det er bedst.

Så kommer der denne her stribe af forespørgsler, også fra den anden fløj af spektrummet, som gør, at vi i dag har 50-60 forespørgsler om året; taletiden er reduceret, og ingen gider at høre på.

Vi har været igennem energidebatten i dag. Det her har været drøftet. Det her specielle emne var jo noget, man kunne rejse § 20-spørgsmål om i Folketingets onsdagsspørgetid, i stedet for at vi skal spille en masse tid på noget, der går ud på én eneste ting, nemlig at Enhedslisten, dette underlige, mærkelige parti, skal markere sig.

Anni Svanholt (SF):

Selv om vi har haft en bred debat om energi, er der nu alligevel grund til også at gå lidt dybere ind i spørgsmålet om vedvarende energi, og derfor vil jeg da også godt gøre et par bemærkninger til det her, for det er jo vigtigt, at vi har en vision om, at vi skal udbygge med mest mulig vedvarende energi.

Jeg vil godt, selv om det er sent på eftermiddagen, lige minde om, at der var nogle, der havde en vision i 1976. Der var nogle græsrodder, som gjorde op med den tankegang, der var dengang, at man skulle have indført atomkraft i Danmark. De ville noget andet, de ville nemlig vedvarende energi, og de gik i gang. De havde

en idé om, at man kunne gennemføre det, og man må jo sige, at når vi står her i dag og mange fremhæver, at det jo er enestående, at Danmark har en førerposition på verdensmarkedet, når det gælder vindmøller, så er det jo, fordi der var nogle græsrodder dengang, der havde en vision og arbejdede stædigt for at gennemføre den.

Der har jo også været nogle partier, som igen og igen har arbejdet for at få det gennemført. Så der er al mulig grund til også i dag at sige, at det jo er godt, vi er nået dertil, men vi skal da videre. Det mener vi i SF, og vi synes da, at vi skal sætte en ny vision op, der går på, at vi kunne forestille os, at vi om 30 år udelukkende havde vedvarende energi i Danmark.

I øvrigt mener vi, at Danmark simpelt hen skal være verdenslaboratorium for bæredygtige energiløsninger og energibesparelser. Jeg synes, det var meget, meget flot og et godt bevis på den tankegang, da miljø- og energiminister Svend Auken sammen med Forum for Energi og Udvikling på klimatopmødet i Buenos Aires kunne fremlægge en realistisk plan, hvorefter 10 pct. af verdens energi kan komme fra vindkraft i år 2017. Det er jo netop, fordi det arbejde er blevet lavet i Danmark, at vi på den måde kan bringe tingene ud til verden. Sådan skal det fortsat være. Vi synes, at Danmark skal være førende også inden for nye teknologier og sætte sig nye mål, f.eks. sætte nye flagskibe op, satse kraftigt på at blive verdensmester i lavenergi-bygninger og -produkter, som kan integrere vedvarende energi ud fra en helhedsbetragtning. Jeg mener i den sammenhæng, at solceller også må være det, som vi i Danmark kan satse kraftigt på.

En bæredygtig energiudvikling skal selvfølgelig være decentral og lokalt forankret, og der har vi brug for at satse kraftigt. Jeg synes, forsøget med Samsø som vedvarende energi-ø også er et godt eksempel på et stærkt lokalt engagement og på, hvordan det kan virke i kraft af sit gode eksempel. Det må være sådan, vi tager fat.

I forhold til de konkrete ting i elreformen mener vi, at der er nogle gode værktøjer at bruge i denne sammenhæng.

Med hensyn til udformning af et grønt marked, som nogle har været inde på tidligere her i dag, og som hr. Søren Kolstrup har talt om, er det jo ikke endeligt udformet. Det står jo klart og tydeligt i aftalen, og det er vi meget tilfredse med, at man inden udgangen af 1999 skal ud-

arbejde en nærmere redegørelse for at finde ud af, hvordan det rent faktisk kan blive, så der er ikke tale om, at der allerede på nuværende tidspunkt er en markedssituation.

Men det er klart, at det må være sådan, at der skal udformes VE-beviser, som kan identificere vedvarende energi.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg er enig med fru Svanholt i, at det smukke vil være, at vi får en total udbygning med vedvarende energi. Vi har de samme læbebetændelser, hvad angår decentrale værker, et lokaldemokrati og alt det dér.

Jeg vil gerne spørge fru Anni Svanholt: Deler SF den opfattelse, at vedvarende energi defineres eksklusive forbrændingsanlæg, og såfremt SF deler den opfattelse, vil SF så arbejde for under en kommende åbning for et grønt marked på EU-plan at sikre, at man også dér fastholder, at VE er defineret eksklusive forbrændingsanlæg?

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Søren Kolstrup, at vedvarende energi jo ikke er affald, og det fremgår meget, meget tydeligt af de svar, der er givet under forhandlingerne om elreformen. Hr. Søren Kolstrup vil ud af de svar kunne se, at sådan er forståelsen.

Vi lægger da megen vægt på, at vedvarende energi – selv om affald jo desværre er meget vedvarende i vores samfund – altså forstås som vindenergi, solceller, biogas, biomasse osv. Det er det, og det er der en klar forståelse for.

Aase D. Madsen (DF):

Dansk Folkeparti er altid skeptisk, når Enhedslisten svinger den højrøde fane med flammeskriften »Mere vedvarende energi til folket«, sådan som det ligger i forespørgselsteksten i dag. Vi ved jo, at ordene »en styrkelse af forbrugerdeltagelsen i udbygningen af den vedvarende energi« dækker over, at samfundsøkonomien også fremover belastes yderligere af grønne afgifter og tilskudsordninger. For der foreligger vel ikke den mulighed, at Enhedslisten sætter lighedstegn mellem forbrugerdeltagelse og forbrugernes frie ret til at sige ja tak eller nej tak til at købe den grønne el til en pris, der er 3-4

gange højere end den, vi betaler for centralt produceret el?

Hvis den folkelige opbakning bag grøn el er så stor, som det påstås, så er forbrugerne vel også villige til at tage pungen op af lommen og betale, hvad det koster at producere den.

Det med, at man kan købe grønne certifikater, er jo en tvang. Det er jo ikke en gulerod, det er en tvang, og denne tvang, som skal bringe forbrugernes betaling af den grønne el op, er jo noget, som vi vil kunne se på vores elregning. Alle forbrugere får en højere elregning, hvis vi tvinges til at købe disse grønne certifikater. Det ligger jo i hele oplægget. Den såkaldt vedvarende energi koster jo det danske samfund ca. 2,5 mia. kr. om året, og så er det endda kætterisk tale blot at sætte spørgsmålstejn ved, om det nu også er samfundsøkonomisk fornuftigt, om ikke det halve så at sige kunne gøre det.

Med hensyn til vindmøller har jeg før sagt, at Dansk Folkeparti ikke principielt er modstander af vindmøller, men f.eks. visuelt skader vindmøller det landskabelige miljø, når de i tusindvis skyder op. Her sætter venstrefløjen fuldstændig kikkerten for det blinde øje, og det er da helt paradoksalt, når det gælder kraftværker, der går i højden i det danske kulturlandskab.

Jeg har lige set, at hr. Søren Kolstrup har stillet nogle spørgsmål med hensyn til naturbevarende kystnære områder osv. på Sjællands Odde, og jeg har da været meget opmærksom på, at Enhedslisten er opmærksom på kulturværdierne. Hvorfor sættes kikkerten så totalt for det blinde øje i dette spørgsmål?

Hvis hr. Søren Kolstrup vil have mere at vide om nabogener, om naboer, der er magtesløse, der må se til og ikke kan gøre spor, medens deres huse bliver usælgelige, og som bliver udsat for gener med blink, lyd osv., hvis hr. Søren Kolstrup vil vide noget om de problemer, som det giver i landskabet, de problemer, det giver for naboerne, kan jeg opfordre hr. Søren Kolstrup til at tage over til Jylland. Der er et møde den 20. Der vil man lave en landsdækkende forening for naboer til vindmøller for at hjælpe dem med de skader, som de er blevet påført. De er totalt retsløse i det danske samfund.

Derfor vil jeg gerne overlade hr. Søren Kolstrup denne artikel om, hvad det betyder at være nabo til vindmøller. Det er ikke helt omkostningsfrit hverken på den ene eller på den anden måde.

Ebbe Kalnæs (CD):

Korrekt energi, alternativ energi, og hvad det ellers hedder alt sammen, er jo noget, som igenem nogle år har været genstand for en heftig debat.

Det, vi skal gøre os klart, er, at hvad angår det samlede energiforbrug i dette land, er vi ikke nået så forfærdelig langt, som vi nogle gange giver indtryk af. Vindkraften udgør af det samlede energiforbrug, transportsektor, fly, alt, i overkanten af 1 pct. Det er det, vi taler om.

Vi har lidt sol, det er 3 promille, vi har lidt biobrændsel osv., og tilsammen er vi vel oppe på et par procent eller sådan noget lignende. Den store del, 10 pct. – eller i hvert fald omkring 8 pct – af det samlede energiforbrug, er affaldsforbrænding. Det skal vi huske. Det vedvarende af det samlede energiforbrug er altså godt og vel et par procent og stigende.

Når vi vender os til el alene, er det vanskeligt at gøre præcist op, men på nuværende tidspunkt er det vel godt 8 pct., 8,2-8,3 pct. eller sådan noget.

Men der ligger mange projekter på nuværende tidspunkt. Der er meget, der ruller frem, der skal færdiggøres, som vil give det et ekstra ryk.

Det, der var det afgørende, da man skulle finde en ny form for finansiering og få lagt det ud i sikrere rammer, nemlig ud i en egentlig forbrugerbetaling og ikke som en subsidiering fra statskassen, var selvfølgelig, at det skulle kunne give et mere stabilt grundlag.

Men det, der sker nu med den aftale, der er indgået, og den del af aftalen, som CD stemmer for, er, at man har en skæring pr. 31. december 1999 mellem gamle og nye møller. Den skæring er væsentlig, for i de projekter, der ligger, og i nogle af de projekter, der skal rejses i løbet af år 2000, har man altså stadig væk det, man teknisk har kaldt 12.000 fuldlasttimer som den første del af møllens levetid.

Det er et grundlag, som de møller kan leve fornuftigt på og betale sig fornuftigt på, og det er faktisk et mere trygt grundlag end det gamle, fordi man nu har det som en egentlig fastslået etablering, som betales ude på markedet hos forbrugerne og ikke noget, man sådan over en nat kunne have fjernet. Det giver altså en større tryghed og en større investeringsstabilitet.

Det, vi nu skal passe på, og det skal alle kræfter i denne sal hjælpe til med, er at sikre, at ikke planlove, at ikke et brev til 4 kr., der henviser til Naturklagenævnet, er i stand til at stoppe det at få byggetilladelser, få afklaret lo-

kalplaner og andet på de sager, som skal afgøres inden 31. december, som stadig væk er efter gammel ordning med 12.000 fuldlasttimer. Det må vi alle sammen hjælpe til med, for ellers så når vi ikke det mål, der er sat.

Det afgørende ved det her er, at der er godt 8 pct. vind på nuværende tidspunkt. Skal man op på 20 pct. og altså have en fordeling af forbrug af strøm i Danmark på 80/20, så skal der lidt fart på. Men det kan faktisk godt lade sig gøre.

Danmarks generelt stærke position, når det gælder energiteknologi, er en enestående mulighed i industripolitikken. Som hr. Martin Glerup sagde i sin ordførertale i den tidligere seance, solgte de dér vindmøllefabrikanter, der eksporterede, for 6,5 mia. kr. De når nok 9 mia. kr. i år. Vi ved ikke engang, om det ikke bliver mere, for det går meget stærkt.

Der er enorme udviklingsmuligheder for Danmark, og vi er nødt til politisk en gang imellem at fange den her trend, når den er der. Når 160 lande har pålagt hinanden kvoter på CO₂ – om man synes, det er alvorligt eller ej, er sådan set ligegyldigt, det har man gjort, det ændrer vi ikke – så er der et kolossalt marked, og her kan Danmark i høj grad slå til. Vi sidder i dag på ca. 70 pct. af markedet, og det er ganske væsentligt. Men det her energiteknologisalgs har en synergieffekt på mange andre områder. Det er en enestående mulighed, og tør vi gribe den, bliver vi ikke bange for vores egen skygge, vil det være et gode, at man politisk har turdet at pege frem.

I Nakskov er der et par hundrede mennesker ansat i ny produktion på gamle værfter, i Ringkøbing er der ansat en række mennesker, og vi kan sejle det ud i verden, i Frederikshavn har man kik på osv. Jeg skal hilse og sige, at det er længe siden, de har haft noget at glæde sig over i Nakskov.

Det, der er det afgørende, er, at vi tør det her, og at vi for alvor slår til, når chancen er der. Vi kan ikke redde verden med vind, vi kan ikke udelukkende lave den her form for energi, men vi kan supplere, og vi kan sørge for, at Danmark har en enestående chance.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg tror, hr. Ebbe Kalnæs kom for skade at begå en fejl omkring VE og affald. Det er jo sådan ifølge forligspartierne og ministeriets egen opfattelse, at VE-energien er eksklusive affald, der ikke er en del af det. Affaldet udgør, hvis man

tager det med, ifølge ministeriets egne betragtninger kun 4 pct.

Men når det så er sagt, kan man selvfølgelig vurdere, om man overhovedet kan nå frem til, at halm skal fylde 5 pct., og man kan diskutere, om det er realistisk, men det springende punkt er, om hr. Ebbe Kalnæs mener, at det er relevant at arbejde for at fastholde, at vedvarende energi ikke har noget at gøre med affald. Den er altså eksklusiv affald, også når vi går ud på det større marked. Netop i EU-sammenhænge har man inkluderet affald i vedvarende energi. Jeg syntes, det kunne være interessant at høre, hvor hr. Ebbe Kalnæs står henne i den debat.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg er ganske enig med hr. Søren Kolstrup i, at afbrænding af affald ikke er vedvarende energi. Det har jeg påpeget masser af gange, når man sådan har brøstet sig og er gået ud i verden og har sagt, at vi laver så og så mange procent vedvarende energi. Så har langt den største del været affald, og det er faktisk 8 pct. Jeg har helt ret, jeg ved det ganske nøje.

Det, det drejer sig om, er, at det vedvarende i den her sammenhæng ikke er så meget på nuværende tidspunkt, og det kan altså ikke redde verden, men det kan redde Danmarks betalingsbalance.

Når det gælder det grønne marked og kvoterne, som hr. Søren Kolstrup tidligere har været inde på, jamen så kommer EU, bare først i år 2006. Vi er ligesom lidt foran, vil jeg tro. Men det bliver reelt et grønt marked, som vil styrke de mål, som hr. Søren Kolstrup også har. Vi er bare ikke enige i, at det redder verden, men jeg ved, at det kan redde eller i hvert fald stabilisere betalingsbalancen, og det er også et godt mål.

Dorit Myltoft (RV):

Jeg vil tillade mig at begynde med et citat fra »Energi 21«, som jeg stadig væk ser som arbejdsgrundlaget for disse års energipolitik:

»Det langsigtede perspektiv over en 30-årsperiode er at udvikle et energisystem, hvor en stigende del af energiforbruget dækkes af vedvarende energi. Det forudsættes, at der sker en gradvis indfasning af vedvarende energi i takt med, at de tekniske muligheder og økonomiske forudsætninger gør de forskellige VE-teknologier kommercielle.«

For Det Radikale Venstre er den netop indgåede aftale om en elreform i smuk overensstemmelse med »Energi 21«. For at sætte yderligere skub i indfasningen er der aftalt en købsforpligtelse. Overgangsreglerne for vedvarende energi og støttemuligheder fremgår af aftaleteksten. De nærmere regler for indføringen af det grønne marked skal nærmere udmøntes af forligspartierne inden udgangen af 1999. De regler vil vi selvfølgelig gøre så gode som muligt. Det skylder vi selvfølgelig aktørerne på markedet.

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Søren Kolstrup, spurgte os, om vi havde en plan B. Det har vi selvfølgelig ikke, for det er en umulighed. Det Radikale Venstre har altid været parat til at tage alle problemstillinger op, når de viser sig. Det eneste, vi ikke kan, er at skrue tiden tilbage, og det ville være betingelsen for allerede nu at have en plan B. Det grønne marked bliver indført, og så vil alle vore bestræbelser gå på at forbedre det løbende, efterhånden som erfaringerne viser sig.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg har fået tilladelse til at fremsætte Enhedslistens forslag til vedtagelse for den her del af debatten. Enhedslisten fremsætter følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til i forbindelse med implementeringen af elreformen at sikre

- at målsætningen om, at vedvarende energi skal udgøre mindst 20 pct. af elforbruget i år 2003, skal indfries, så mindst de 15 pct. udgøres af vindkraft i Danmark,
- at elproduktion fra affaldsforbrænding heller ikke i fremtiden indregnes i de 20 pct.,
- at grønne certifikater ikke kan indkøbes fra elproduktionsanlæg i udlandet,
- at elselskaber og distributionselskaber kun må markedsføre grøn strøm, såfremt selskabet selv ejer vedvarende energi-anlæg svarende hertil.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 60).

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 61 af Martin Glerup (S), Peter Hansen-Nord (V), Frank Dahlgaard (KF), Anni Svanholt (SF), Dorit Myltoft (RV) og Jann Sjursen (KRF) (se foran) vedtoges med 79 stemmer (S, V, KF, SF, CD, RV, FP og KRF) mod 12 (DF og EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 60 af Søren Kolstrup (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 204: Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om planlægning. (Afvikling af de før den 21. oktober 1998 etablerede ulovlige helårsbeboelser i boliger i sommerhusområder). Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 24/3 99).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Pernille Blach Hansen (S):

Socialdemokratiets holdning til de danske sommerhusområder er klar. Vi ønsker at bevare sommerhusområdernes særlige fritids- og feriekarakter, og vi vil fastholde deres rekreative værdi. Vi vil gerne være med til at værne om den danske sommerhuskultur til gavn for alle de lovlydige sommerhusejere. Derfor støtter vi den gældende lovs ord om, at sommerhuse ikke må anvendes til helårsbeboelse. De danske sommerhusområder skal ikke omdannes til parcelhuskvarterer.

Vi er glade for, at Folketinget nu tager fat på anden og forhåbentlig sidste del af problemstillingen omkring ulovlig helårsbeboelse i sommerhuse.

Første del var den såkaldte stoplov fra december 1998, som skulle sætte en effektiv stop-

per for nye ulovlige bosættelser. Men en forudsætning for, at vi nu tager fat på de eksisterende ulovlige bosættelser, er, at stoploven og kommunernes håndhævelse af den virker efter hensigten.

Hovedformålet med det lovforslag, vi behandler i dag, er at få afviklet de ulovlige sommerhusbeboelser, der er etableret før den 21. oktober 1998. Lovforslaget indeholder en god balance mellem det faktum, at den eksisterende lov selvfølgelig skal overholdes, og så de menneskelige hensyn, som også spiller ind. Mange har jo desværre boet ulovligt i mange år, uden at kommunen reelt har grebet ind.

Lovforslaget giver kommunalbestyrelserne mulighed for at meddele personlige og tidsbegrænsede dispensationer i maksimalt 2 gange 5 år efter ansøgning. Det ser vi i Socialdemokratiet som en rimelig overgangsordning. Det er samtidig vigtigt at holde fast i, at dispensationen som hovedregel ikke benyttes til at udvide husstanden. Kort sagt: Man kan ikke flytte ind hos nogen i et sommerhus, der er under afvikling. Undtaget herfra er dog genforeninger af familier, dvs. familiemedlemmer, der før den 21. oktober 1998 har været registreret med bopæl i sommerhuset, eller børn.

Lovforslaget indeholder også regler om tilbagemeldinger, idet kommunerne herefter årligt skal indsende oplysninger om bl.a. administration af afviklingsordningen. Socialdemokratiet lægger stor vægt på, at Folketinget hermed får mulighed for at følge udviklingen i sommerhusområderne. På den måde har vi et godt grundlag for at reagere hurtigt, hvis det mod forventning skulle vise sig, at de nye regler ikke virker optimalt.

Socialdemokratiet støtter altså lovforslaget, da vi mener, det vil bidrage til at bevare den danske sommerhuskultur. Samtidig håber vi, at den sidste del af sommerhusføljetonen om ulovlig helårsbeboelse slutter her.

Helga Moos (V):

Så kom anden del af sommerhusloven, der er en overbygning på lov nr. 1022, der blev stadfæstet den 23. december sidste år. Nu handler det om at lægge en plan for afvikling af de ulovlige helårsbeboelser af sommerhuse, der var registreret i CPR på sommerhusadressen før den 21. oktober 1998.

Jeg vil godt præcisere, som jeg også gjorde det i efteråret ved behandlingen af den foregående lov, at vores modvilje mod både denne